

Forord

«Korleis held me på variasjon som ein viktig del av folkemusikken i ei tid der musikken kan reproduserast i detalj med datamaskinen?» Spørsmålet vart stilt under seminaret til Norsk folkemusikklag, som i år vart halde på Ole Bull Akademiet på Voss og hadde temaet «Teknologi». Dette spørsmålet viser ei mogleg utfordring ved det å bruka teknologi til å læra folkemusikk, og korleis teknologien kan vera med på å endra tradisjonen. På den andre sida representerer ny teknologi òg nye moglegheiter i formidling av, og forskning på, folkemusikken. Dei to første artiklane i 2014-utgåva av Musikk og tradisjon baserer seg på innlegg frå seminaret.

Tellef Kvifte tar føre seg to former for teknologi som etter kvart har fått ei ganske lang historie knytt til tradisjonsmusikken, nemleg notenedteikningar og lydopptak. Diskusjonen rundt desse teknologiane er aktualisert på nytt gjennom framveksten av utøvarutdanningane og bruken av Internett som «distribusjons- og samhandlingsmedium», skriv han. Kvifte diskuterer korleis bruken av notenedteikningar og opptak, som begge inneber ei «fiksering» av musikken, på ulike måtar kan ha påverka tradisjonen og vårt syn på han.

Artikkelen til Mari Romarheim Haugen tar føre seg ein nyare type teknologi, og ho diskuterer bruken av rørslesporingssystemet «Motion Capture» i danseforskinga. Ho presenterer forsøk gjort i ein lab ved Universitetet i Oslo, der teknologien vart brukt til å undersøka rørslene til både dansarar og ein spelmann under framføringa av ein telespringar. Ho skildrar så korleis resultat frå slike undersøkingar kan vera nyttige i studiet av rytmiske strukturar i dansen. For tida prøver også NTNU ut «Motion Capture»-teknologi i danseforskinga, så det vert spanande å følgja desse arbeida i tida framover.

Denne utgåva av Musikk og tradisjon er ikkje eit temanummer, og dei to siste artiklane er heller ikkje knytt til temaet frå seminaret, men er frie artiklar. Med utgangspunkt i Nordanstigs spelmannslag diskuterer Thomas von Wachenfeldt korleis ideologiar og førestillingar i det svenske folkemusikkfeltet påverkar dei musikalske prosessane i laget. Arbeidet gir òg eit interessant innblikk i dei sosiale strukturane i eit spelmannslag. Artikkelen har eit pedagogisk perspektiv og er ein del av doktorgradsavhandlinga til Wachenfeldt, som handlar om læring og ideologiar i det svenske folkemusikkfeltet.

I den siste artikkelen i skriftet tar Bjørn Sverre Kristensen føre seg felemakarane i Sandland-slekta frå Kviteseid, som på siste halvdel av 1800-talet og første halvdel av 1900-talet laga ca. 900 feler. Gjennom dokumentasjon frå Sandland-slekta, mellom anna i form av notisbøker, attestar frå kjøparar og kommentarar frå fleire av dagens felemakarar, presenterer Kristensen feleproduksjonen deira frå ulike synsvinklar.

Eg vil takka artikkelforfattarar, bokmeldarar, redaksjonen, Novus forlag og alle andre som har bidratt til dette skriftet – ikkje minst dei anonyme fagfellane. Fagfellane gjer ein viktig jobb gjennom tilbakemeldingane til artikkelforfattarane, og er heilt sentrale for at Musikk og tradisjon skal kunna fortsetja å vera eit vitskapleg tidsskrift.

I år kjem Musikk og tradisjon for første gong òg ut i elektronisk utgåve. Ta kontakt med Novus forlag for tilgang frå nettsidene deira: <http://www.novus.no>.

Til slutt vil eg særskilt takka førre redaktør, Gjermund Kolltveit, for den fantastiske jobben han har gjort med skriftet dei siste åra. Det er store sko å fylla, og eg er svært takknemleg for alle gode tips eg har fått i overgangsperioden.

Då står det berre att å ønskja god lesnad!

Sveinung Søyland Moen
Oktober 2014